

REPUBLIKA HRVATSKA

VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA

Upravni odjel za prostorno uređenje,
gradnju i zaštitu okoliša

KLASA: UP/I-612-07/14-06/29
UR.BROJ: 2196/1-14-01-14-6.
Vukovar, 16. listopada 2014. god.

Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša Vukovarsko-srijemske županije, temeljem *članka 30. stavka 5.*, a vezano uz *članak 29. stavak 2. Zakona o zaštiti prirode* („Narodne novine” broj 80/13) povodom zahtjeva tvrtke HIDROPROJEKT-ING projektiranje d.o.o., Draškovićeve 35/1, iz Zagreba, opunomoćenog od strane investitora Vukovarsko-srijemske županije, Županijska 9, Vukovar, za Prethodnu ocjenu prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu za zahvat “Sustav navodnjavanja Ervenica”, nakon provedenog postupka d o n o s i

RJEŠENJE

- I. **Za namjeravani zahvat “Sustav navodnjavanja Ervenica” na području Vukovarsko-srijemske županije, opisan u Idejnom rješenju za sustav navodnjavanja Ervenica, zajedničke oznake projekta: p-2868/2013-E, izrađen od tvrtki HIDROPROJEKT-ING projektiranje d.o.o., Draškovićeve 35/1 iz Zagreba, HIDROKONZALT d.o.o., Frana Alfirevića 2 iz Zagreba, IDT-inženjering, Ulica kralja Petra Svačića 16 iz Osijeka, Orion projekt d.o.o., Trg Vinkovačkih jeseni 1 iz Vinkovaca te Ureda ovlaštenog inženjera geodezije Antuna Nikolića, J.J.Strossmayera 47 iz Otoka, po glavnom projektantu Luki Jeliću, dipl.ing.grad., iz rujna 2014. godine, ne može se isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te je za isti obavezna provedba Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.**
- II. **Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Vukovarsko-srijemske županije.**

O b r a z l o ž e n j e

Podnositelj zahtjeva HIDROPROJEKT-ING projektiranje d.o.o., Draškovićeve 35/1, iz Zagreba, opunomoćen od strane investitora Vukovarsko-srijemske županije, Županijska 9, Vukovar, podnio je 11. kolovoza 2014. godine ovom Upravnom odjelu zahtjev za provedbu postupka Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu za zahvat “Sustav navodnjavanja Ervenica”.

Uz zahtjev su priloženi podaci o nositelju zahvata te dva tiskana primjerka Elaborata prethodne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu za Sustav navodnjavanja Ervenica, zajedničke oznake projekta: p-2868/2013-E, izrađen od tvrtki HIDROPROJEKT-ING projektiranje d.o.o., Draškovićeve 35/1 iz Zagreba, HIDROKONZALT d.o.o., Frana Alfirevića 2 iz Zagreba, IDT-inženjering, Ulica kralja Petra Svačića 16 iz Osijeka, Orion projekt d.o.o., Trg Vinkovačkih jeseni 1 iz Vinkovaca te Ureda ovlaštenog inženjera geodezije Antuna Nikolića, J.J.Strossmayera 47 iz Otoka, iz srpnja 2014. godine,

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju uz zahtjev, ovaj Upravni odjel utvrdio je da isti nije potpun sukladno odredbama *članka 30. stavka 2. Zakona o zaštiti prirode* („Narodne novine” broj 80/13), stoga je zaključkom KLASA: UP/I-612-07/14-06/29; UR.BROJ: 2196/1-14-01-14-2 od 25. kolovoza 2014. godine pozvao podnositelja zahtjeva da nadopuni isti.

Podnositelj zahtjeva je 12. rujna 2014. godine dopunio podnešeni zahtjev dostavivši dva tiskana primjerka Idejnog rješenja iz izreke, jedan primjerak istoga u elektronskom obliku, rješenje o imenovanju glavnog projektanta KLASA: UP/I-360-01/04-01/3488 od 18. studenog 2013. godine te punomoć KLASA: 325-01/14-01/19 od 02. rujna 2014. godine kojom investitor, Vukovarsko-srijemska županija, opunomoćuje tvrtku HIDROPROJEKT-ING projektiranje d.o.o., iz Zagreba da u ime investitora podnese zahtjev za prethodnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu za zahvat Sustav navodnjavanja Ervenica.

Nadalje, sukladno odredbama *članka 30. stavka 3. Zakona o zaštiti prirode* („Narodne novine” broj 80/13) ovaj Upravni odjel je 15. rujna 2014. godine, putem dopisa KLASA: UP/I-612-07/14-06/29; UR.BROJ: 2196/1-14-

01-14-4 zatražio prethodno mišljenje Državnog zavoda za zaštitu prirode (u daljnjem tekstu: Zavod) o prihvatljivosti predmetnog zahvata za ekološku mrežu.

U dostavljenom mišljenju Zavoda KLASA: 612-07/14-38/393, UR.BROJ: 366-07-3-14-2 koje je ovaj Upravni odjel zaprimio 15. listopada 2014. godine, navedeno je sljedeće:

Zahvat vode za navodnjavanje planira se izvesti iz rijeke Bosut, na stacionaži 75+192,00, putem crpne stanice. Voda se planira zahvaćati direktno iz rijeke Bosut izvedbom zahvatne građevine i zahvatnog cjevovoda koji dovodi vodu do crpnog bazena iz kojeg će se voda onda crpkama tlačiti u cjevovode sustava navodnjavanja. Potrebne karakteristike crpne stanice: Q = 579 l/s, H = 82 m. Ukupna instalirana snaga crpne stanice: P = cca 870 kW.

Dovod vode do parcel korisnika planira se putem mreže tlačnih cjevovoda. Ukupna duljina planirane mreže iznosi cca 16 655 m.

Planirani zahvat ne nalazi se unutar područja ekološke mreže (Uredba o ekološkoj mreži ("Narodne novine", broj: 124/13). U blizini zahvata, na udaljenosti od minimalno 3,5 km nalazi se područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (POVS): HR2001414 Spačvanski bazen te područje očuvanja značajno za ptice (POP): HR1000006 Spačvanski bazen. Ciljne vrste i stanišni tipovi navedenih POVS-a i POP-a su:

HR2001414 Spačvanski bazen

Jelenak	<i>Lucanus cervus</i>
Hrastova strizibuba	<i>Cerambyx cerdo</i>
Crveni mukač	<i>Bombina bombina</i>
Barska kornjača	<i>Emys orbicularis</i>
Širokouhi mračnjak	<i>Barbastella barbastellus</i>
Vidra	<i>Lutra lutra</i>
Veliki panonski vodenjak	<i>Triturus dobrogicus</i>
Prirodne eutotrofne vode s vegetacijom Hydrocharition ili Magnopotamion	3150

HR1000006 Spačvanski bazen (status: G = gnjezdarica)

<i>Aquila pomarina</i>	Orao kliktaš	G
<i>Ciconia nigra</i>	Crna roda	G
<i>Dendrocopus medius</i>	Crvenoglavi djetlić	G
<i>Dryocopus martius</i>	Crna žuna	G
<i>Ficedula albicollis</i>	Bjelovrata muharica	G
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Štekavac	G
<i>Pernis apivorus</i>	Škanjac osaš	G
<i>Picus canus</i>	Siva žuna	G

Mogući utjecaji planiranog zahvata na ekološku mrežu su višestruki:

1. Utjecaj na hidrološki režim

Planirano crpljenje vode iznosi 0,579 m³/s. Prema podacima s hidrološke stanice Nijemci srednji godišnji protok iznosi 5,70 m³/s (Helena Novak: Hidrološki pristup sanaciji gradske deponije otpada, Sveučilište u Zagrebu, Geotehnički fakultet, Završni rad, Varaždin 2011.). Prema ovome podatku, količina vode koja se planira crpiti ovim zahvatom stoga iznosi 10,2 % srednjeg godišnjeg protoka, što je količina koja može značajno utjecati na hidrološki režim rijeke Bosut i njenih pritoka. Pored toga, s obzirom da je navodnjavanje najpotrebnije u ljetnim mjesecima, a zbog kontinentalnog pluvijalnog režima i jakog ishlapljivanja, ljeti u Bosutu ima manje vode te se izgradnjom laterelnog kanala pritjecanje još više smanjilo (Ekološka studija rijeke Bosut na području grada Vinkovaca, Veterinarski fakultet sveučilišta u Zagrebu, Petrincec i sur., Zagreb, 1999.), ljeti se može očekivati i veći utjecaj na hidrološki režim Bosuta.

Spačvanski bazen se nalazi na poplavnom području rijeke Save i zbog toga ima visoke razine podzemnih voda, ali pored toga ima još i važan priljev površinskih voda. Glavni vodeni tok je rijeka Spačva (dužina 40 km) koja teče kroz središte područja. Spačva je jedan od glavnih pritoka rijeke Bosut i često je pod njenim uspornim djelovanjem kod visokih vodostaja rijeke Bosut. Stvoreni uspor čini poplavno područje upravo u Spačvanskom bazenu. Utjecajem na hidrološki režim Bosuta se stoga može utjecati in a promjenu hidrološkog režima u Spačvanskom bazenu, odnosno utjecati na ciljne vrste i stanišne tipove HR2001414 Spačvanski bazen i HR1000006 Spačvanski bazen.

Ovaj utjecaj je osobito važan s obzirom na činjenicu da je nakon izgradnje brane na rijeci Savi 1932. godine, prirodan ciklus poplava u ovom području nestao što je imalo velik utjecaj na površinske i podzemne vode. Danas veliki dijelovi šuma su samo rijetko poplavljeni kao što je to bilo 2005. i 2006. godine kada je gotovo jedna trećina šumarije Debrinja bila poplavljena. (Spačvanski bazen – Nacrt plana upravljanja, Natura ManMonm Hrvatska, lipanj 2013.).

Stoga su promjene na hidrološkom režimu i plavljenju Spačvanskog bazena koje mogu nastati uslijed predmetnog zahvata (kao i budućih planiranih zahvata navodnjavanja) potencijalno značajno negativne.

2. Utjecaj zagađivanja

Bosut dijelom toka uzvodno i nizvodno od zahvata prolazi uz i kroz područje ekološke mreže HR2001414 Spačvanski bazen te i HR1000006 Spačvanski bazen. Bosut je u čitavom svom toku troma i spora rijeka plitkog i relativno širokog korita, a zbog velikog slivnog područja, koje iznosi 3 272 km², za vrijeme kišnog razdoblja (jesen, zima, proljeće) u gornji i srednji tok Bosuta slijevaju se velike količine vode opterećene otpadnim tvarima iz naselja, industrijskih postrojenja, a i sa šumskih i obradivih površina. Zbog povećane uporabe umjetnih gnojiva velika količina pesticida, nutrijenata i teških kovina slijeva se u rijeku Bosut. Bosut je umjesto propisane II kategorije uzvodno od Vinkovaca III kategorije, a nizvodno od Vinkovaca III pa čak i IV kategorije. Osobito za niskih vodostaja ovaj problem postaje još naglašeniji.

Planiranim zahvatom dodatno će se opteretiti vode sa navedenim tvarima. Ispiranje gnojiva s poljoprivrednih zemljišta organski opterećuju vode i povećavaju eutrofikaciju, a pesticide ulaze u životne cikluse organizama i vremenom se od nižih organizama akumuliraju u sve većim koncentracijama u višim organizmima, u ovom slučaju, vezano uz ciljeve očuvanja ovih područja ekološke mreže, osobito negativan utjecaj odnosi se na ptice i sisavce. Razne kemijske tvari poput pesticida, teških metala, umjetnih gnojiva, mogu imati smrtni, subletalni, direktni ili indirektni učinak na vodozemce. Posljedice, među ostalim, mogu biti smrt, smanjena brzina rasta i razvoja, abnormalnosti u razvoju i ponašanju, smanjena uspješnost razmnožavanja, oslabljeni imunološki sustav i/ili hermafroditizam (dvospolnost).

Uslijed dotoka ovih tvari u vodu čija će se koncentracija povećati i uslijed smanjenja za količinu vode koja će biti crpljena iz Bosuta dolazi i do drugih posljedica kao što su smanjenje koncentracije kisika u vodi i anoksija, stvaranje sumporovodika, pomor vodenih organizama i slično.

S obzirom na hidrološku povezanost Bosuta sa Spačvanskim bazenom mogu se očekivati i potencijalno značajni negativni utjecaji na cjelovitost i ciljeve očuvanja HR2001414 Spačvanski i HR1000006 Spačvanski bazen.

3. Kumulativni utjecaj

Osim navedenog zahvata potrebno je sagledati koliko je drugih sličnih zahvata planirano na ovom području, čime bi se moglo utjecati na hidrološki režim i ekološko stanje u Spačvanskom bazenu. U stručnom članku Marine Barbačić, Lidije Kratofil, Vesne Tusić: Važnost hidroloških podataka u vodnome gospodarstvu i problem pri njihovom korištenju, Savjetovanje hidrološka mjerenja i obrada podataka, Nacionalni park Plitvička jezera 26.-28. studeni 2008.) stoji citat: "Nacionalnim projektom navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem, kao in a temelju njega izrađenim županijskim planovima, predviđaju se zahvati vode iz pojedinih vodotoka. Za provedbu ovih planova biti će potrebno vrlo dobro poznavanje vodnog režima kako nebi došlo do pretjeranog zahvaćanja vode u sušnom periodu, a time i do mogućeg presušivanja vodotoka. Ističemo primjer rijeke Bosut, iz koje se za potrebe navodnjavanja planira zahvaćati oko 11 m³/s"... "Već sada kritično stanje kvalitete vode Bosuta može dodatno biti ugroženo ukoliko se krivo procjene zahvatne količine."

Vežano uz utjecaj na navedena područja ekološke mreže, osim nacionalnog plana navodnjavanja, količine vode koje se planiraju crpiti ovim zahvatom potrebno je kumulativno sagledati sa zahvatima iz Plana navodnjavanja za područje Vukovarsko-srijemske županije.

Kumulativni utjecaj potrebno je sagledati osim na hidrološke promjene i vezano uz navedeno opterećenje sa umjetnim gnojivima i ostalim kemijskim zagađenjima, te posljedičnim utjecajima.

Slijedom svega gore navedenoga, ocijenjeno je da se za predmetni zahvat ne može se isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, stoga je temeljem članka 30. stavka 5. i članka 44. stavak 3. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine” broj 80/13) odlučeno kao u izreci ovoga Rješenja.

Upravna pristojba za izdavanje ovog rješenja nije naplaćena, oslobođeni plaćanja pristojbe temeljem članka 6. točke 1. Zakona o upravnim pristojbama („Narodne novine” broj 8/96, 77/96, 95/97, 131/97, 68/98, 66/99, 145/99, 30/00, 116/00, 163/03, 17/04, 110/04, 141/04, 150/05, 153/05, 129/06, 117/07, 25/08, 60/08, 20/10, 69/10, 126/11, 112/12, 19/13, 80/13, 40/14, 69/14, 87/14 i 94/14).

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba Ministarstvu zaštite okoliša i prirode, Republike Austrije 14, iz Zagreba, u roku od 15 dana od njegova primitka.

Žalba se predaje u pisanom obliku neposredno ili poštom, a može se izjaviti i usmeno na zapisnik, putem tijela koje je izdalo ovo rješenje. Na žalbu se plaća 50,00 kn upravne pristojbe po tar.br. 3. Tarife upravnih pristojbi Zakona o upravnim pristojbama.

PROČELNICA:
Silvana Turz, dipl.ing.grad.

Dostaviti:

1. Vukovarsko-srijemska županija, Županijska 9, 32 000 Vukovar
2. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Uprava za zaštitu prirode, Republike Austrije 14, 10 000 Zagreb
3. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Uprava za inspekcijske poslove zaštite prirode, Inspekcija zaštite prirode – Ured Vukovar, Olajnica 19, PP 43, 32 000 Vukovar
4. Evidencija
5. Arhiva

Na znanje:

1. HIDROPROJEKT-ING projektiranje d.o.o., Draškovićeve 35/1, 10 000 Zagreb